

nih je bilo 12 oseb in med temi glavni krivec in mojster vseh slovenskih ponarejevalcev.

Glavni krivec

Glavni krivec na omenjeni razpravi je bil 68 letni Franc Rupnik, rojen v Prenu pri Postojni in po poklicu fotograf. Pri vojaki je služil 23 let. Po prevratu se je preselil v Maribor, bival na Dravskem polju, v mariborski okolici in pri Slovenski Bistrici. Stalno se je pečal s potvarjanjem raznih bankovcev. Obsojen je bil leta 1926 skupno z v kaznilnici umrlim ponarejevalcem Jurijem Potočnikom na tri mesece zapora, katerega je prestal v preiskavi. Radi istega zločina so ga obsodili leta 1927 na devet let, katere je odsedel. Kakor hitro je bil na svobodi, je začel voditi ponarejevalnico v Radvanju pri Mariboru. Tamkaj so ga izsledili orožniki, katerim je srečno ušel in se je po tovanju po raznih krajih slednjič naselil v Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici, kjer je bil izsleden ter prijet pred meseci in izročen v zapore mariborskega okrožnega sodišča. Rupnik je imel razne pomagače, ki so bili 1. oktobra z njim vred na zatožni klopi.

Ponarejevalnica v Zg. Radvanju

Franc Rupnik se je seznanil s Francem Greif, posestnikom v Račah, ki je bil že večkrat zapleten v ponarejevalne zadeve. Greif je Rupniku razodel, da on z denarjem podpira ponarejevalnico v Zgornjem Radvanju pri posestniku Frideriku Kolman. V tej ponarejevalnici je bil tedaj na delu Gašper Potočnik, brat že omenjenega Jurija, in Mihael Medved, mesar v Cirkovcah. Njune potvorbe niso bile dobre in je na prigovarjanje Greifa prevzel vodstvo mojster Rupnik.

Delavnica je bila v Kolmanovi hiši za spalnico in je obstojala iz kamrice z dobro prikritim vhodom. Radi varnosti pred presenečenji so ponarejevalci prežagali železni križ na oknu in so ga samo prislonili.

Ponarejanje v Radvanju je dobro uspevalo in bi se še bilo dalje časa zavleklo, da se ni mesar Medved preveč bahal, koliko ima denarja in je ta baharija prišla orožnikom na ušesa. Orožniki so izsledili radvanjsko ponarejevalnico in so obkolili Kolmanovo hišo ob času, ko sta bila v kamrici Medved in Rupnik. Orožniki so bili prepričani, da jim tička ne moreta pobegniti, ker so bila vsa okna na hiši zamrežena in so zavarovali samo vrata.

Kakor hitro sta presenečena opazila nevarnost, sta zažgala več napol izgotovljenih jurjev, snela z okna prislonjeni križ in srečno pobegnili. Orožniki so zaplenili različen ponarejevalni material in hitro je bil izsleden ter prijet Medved pri Sv. Barbari v Slov. goricah. Rupnik je odnesel pete in so govorili o njem, da se je zatekel kam na Hrvaško. Zaprli so Kolmana ter njegovo ženo in Greifa.

Ponarejevalnica v Spodnji Novi vasi

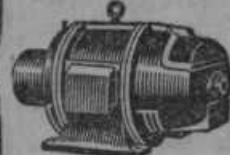
V času, ko so iskale Rupnika tiralice po Hrvaškem, ga je spravi njegov znanec Majcen, s katerim sta se seznanila v kaznilnici, v zvezo z nekim trgovcem in njegovo ženo. Ta sta napotila Rupnika k svojim sorodnikom Mlakar v Spodnjo Novo vas pri Slov. Bistrici. Tamkaj so mu uredili novo delavnico na podstrešju. Ponarejevalnica je bila radi varnosti pred zasledovalci tako zavarovana, da se je prišlo do nje skozi luknjo, ki je bila izkopana v seno. Iz ponarejevalnice je vodil poseben zvonec v kuhinjo, odkoder so lahko mojstra takoj obvestili, če bi mu grozila nevarnost. V tako osiguranem podstrešnem prostoru je Rupnik ponarejal jurje in stotake.

Za Rupnikovo zavetišče je zvedela mariborska policija, ki je prišla starega zvižga in njegove sokrivce letos 28. maja.

Obtoženi

Od državnega tožilstva so bili obtoženi: 68 letni Franc Rupnik, 49 letni brezposelni Gašper Potočnik iz Podove, 41 letni čevljarški mojster Franc Majcen iz Po-

DOBAVLJA-POPRAVLJA

molore
vseh vrst električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Moturaška 69

brežja, 34 letni mesar Mihael Medved iz Sv. Barbare, 65 letni posestnik Fr. Greif iz Sp. Hoč, 48 letni posestnik Mirko Kolman iz Radvanja, njegova 38 letna žena Ana Kolman, 30 letna gostilničarka s Pobrežja in njen 42 letni mož, 47 letni posestnik Ivan Mlakar in njegova 55 letna žena Ana iz Spodnje Nove vasi ter 22 letna posestnikova hči Ana Vinter iz Spodnje Nove vasi.

Slovenska Krajina.

Samoumor prevžitkarja. V Gorici pri Soboti so našli obešenega 78 letnega prevžitkarja Janeza Novaka. Starček je obupal radi hudega trpljenja.

Športne tekme za prehodni pokal »Slovenskega gospodarja«

V nedeljo 3. oktobra so se vršile v Mariboru tekme za prehodni pokal »Slovenskega gospodarja«, katere je organizirala Fantovska podzveza v Mariboru. Tekem se je udeležilo sedem odsekov s 40 tekmovalci. Tekmovalci so se zbrali najprvo na Slomšekovem grobu, kjer je daroval ravnatelj g. Hrastelj sv. mašo, med katero je imel primeren nagovor. Med sv. mašo so tekmovalci peli ljudske nabožne pesmi. Po sv. maši se je pričelo tekmovanje na

Velika je 2425—3600 ton in je imela štiri 13.2 cm topove in šest 53.3 cm torpedne cev. Zdaj so največje podmorske križarke »Thames«, »Clyde« in »Swern«. Vse imajo po en 10.2 cm top in 53.3 cm torpedne cev. — Podmorske križarke drugih držav so znatno manjše, odrinejo le po 1400 do 2000 ton vode, če so na površini. — Podmorske križarke imajo le tako zvane velike pomorske sile, kakor Anglija, Japonska, Francija, Italija, Čile in Brazilija. Nemčija nima nobene, ima le podmornice s 712 tonami in še manjše.

Kap ga je zadela, ker so ga hoteli obriti. V kaznilnico v St. Quentinu v Kaliforniji

Kar ga je vzbudil ljub, znan glas. Ko je odprl oči, je bil že dan, pred njim pa je stala v popotni obleki z zavojčkom v roki — Veronika.

»Veronika! Ali si res ti? Ali pa je moj angel varuh?« je vzkliknil. Tako se je razveselil, da je brez težave lahko dvignil glavo.

»Kaj je s teboj, Anza?« je vprašala plaho in mehko. »Kako si prišel sem? Bolan si.«

»Veronika, slaba je z menoj... S stolpa sem skočil pa sem se pobil — zunaj — znotraj.«

Zakašljal je in bruhal kri. Debele potne srage so mu stopile na čelo.

»Revček, revček moj!« se je prestrašila.

Iz zavojčka je vzela bel robček in mu obrisala pot s čela in tudi kri z ust.

»Saj si ves premočen!« je dejala.

»Na dežju sem ležal.«

»Moj Bog! Kako se mi smiliš! Ali te zebe?«

»Ne, zebe me ne. Ali žejen sem, žejen — in čisto slab sem — slab.«

Na svojo pot si je bila vzela steklenico mleka; to je odmašila, ga z levico nežno prijala za glavo in mu dala nekaj mleka piti.

»Bog ti povrni, Veronika — to je bilo dobro,« je zasopel; »zdaj mi bo bolje... O, da si le ti prišla... K tebi sem hotel, pa nisem mogel dalje.«

»K meni?«

»K tebi; saj nikogar drugega nimam na svetu, ki bi mi pomagal.«

»Oh, ko bi ti le mogla pomagati, moj ljubi Anza! Saj zaradi tebe sem se namenila na to pot v Gradec h grofu Kristalniku. Temu hočem vse povedati in ga prositi, naj kaj stori zate.«

»Ljuba Veronika, tega mi ni treba več. Kmalu — kmalu — bom umrl...«

»Ne! Za božjo sveto voljo, Anza, tako nikar ne govori!«

»Le verjemi mi, Veronika, tako je! Samo eno še želim — krščen bi bil rad, preden umrem, da bi prišel potem v nebesa... Ali tudi to je že prepozno.«

»Moj Bog! Res, krščen moraš biti! Čakaj, v Kaplo stečem po gospoda,« je razburjeno rekla.

»Veronika, ljuba Veronika, ostani pri meni, prosim te,« je zastokal. »Če odideš, bom tako zapuščen. Saj si ne ućakam več, da bi se vrnila z gospodom. O, saj me Bog ne bo zavrzel!«

Zakrilil je z rokami in se skušal na stran uleči. Tedaj je jel krčevito kašljati in v moćnem curku se mu je ulila kri.

»Jezus Marija!« je zakrićalo dekle.

Toda naglo se je zbrala in rekla odloćno:

»Anza, ćuj! Ne boš umrl brez krsta. Jaz te bom krstila.«